

bp-nin Azərbaycan, Gürcüstan, Türkiyə regionunda hasilat üzrə vitse-prezidenti Stüart Şounun Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin XII iclasında çıxışı

3 mart 2026-cı il

Şahdəniz: 30 illik uğur yolu

Slayd 1 - Giriş

- Hörmətli həmsədrilər, xanımlar və cənablar, hər vaxtınız xeyir!
- Bu gün sizinlə birlikdə bu təbirdə iştirak etməkdən çox məmnunam.
- Bu forum regionda enerjinin gələcəyini müzakirə etmək üçün əsas platformalardan birinə çevrilib.
- Və onun əhəmiyyəti getdikcə artır.
- Elə hazırda sürətlə dəyişən müasir enerji mühitində Cənub Qaz Dəhlizi və Şahdəniz layihələrinin artan rolu kimi.
- İcazənizlə bunun səbəblərini izah etmək istədim.

Slayd 2 – Enerji tələbatının qarşılınmasına dəstək

- Qlobal miqyasda enerjiyə olan tələbat artmaqda davam edir.
- Biz “enerjiyə əlavə” mərhələsindəyik.
- Artan tələbatı qarşılamaq üçün dünyanın həm ənənəvi, həm də aşağı karbonlu enerji mənbələrinə ehtiyacı var.
- Neft və qaza qarşıdakı onilliklər ərzində də ehtiyac olacaq.
- Yaxın illərdə, xüsusilə inkişaf etməkdə olan iqtisadiyyatlarda təbii qaza yüksək tələbat olacağını düşünürük.
- bp-nin strategiyası bu realığı özündə əks etdirir.
- Məqsədımız aydındır: bu gün üçün enerji təmin etmək və sabahın enerji sistemini qurmağa kömək etmək.
- Biz apstrim sahəsində fəaliyyətlərimizi genişləndiririk.
- Hazırda dəyər yaradan və gələcək artımı dəstəkləyən layihələr işə salırıq.

- Və 2027-ci ilə qədər apstrim sahəsinə qoyulan investisiyaları təxminən 20% artıraraq ildə təxminən 10 milyard ABŞ dollarına qədər artıracağı nəzərdə tuturuq.
- Biz öz planlarımızdan əminik.
- Çünki iri və mürəkkəb yataqların işlənməsi və inteqrasiya olunmuş neft-qaz dəyər zəncirlərinin idarə olunması sahəsində təcrübəmiz var.
- Azərbaycandan Avropaya və CQD boyunca yerləşən ölkələrə qaz təchizatının əsas dayağı olan Şahdəniz layihəsi bunun gözəl nümunəsidir.

Slayd 3 – Şahdəniz: təhlükəsiz və səmərəli icra

- Şahdəniz yatağı təhlükəsiz və səmərəli şəkildə qaz hasilatını davam etdirir.
- O, Azərbaycanın Avropa və regional enerji bazarları qarşısındakı öhdəliklərinin əsas sütunlarından biri olaraq qalır.
- Bu il Şahdəniz üzrə Hasilatın Pay Bölgüsü Sazişinin imzalanmasının 30 ili tamam olur.
- Otuz ildən sonra hamımız bu nəhəng yatağın uğuru ilə qürur duya bilərik.
- Ötən il Şahdəniz yatağı təxminən 27 milyard kubmetr qaz hasil edib və demək olar ki, 100% etibarlılıq səviyyəsi nümayiş etdirib.
- Şahdəniz həmçinin bp-nin portfelində ən böyük qaz yatağı olaraq qalır.
- Hazırda Şahdəniz qurğuları gündə təxminən 77 milyon standart kubmetr qaz hasilatı və emalı gücünə malikdir.
- TAP boru kəmərinin genişləndirilməsindən sonra CQD operatorları 1 yanvar 2026-cı il tarixindən etibarən Avropaya gündəlik ixrac həcmələrini artıraraq ildə təxminən 12 milyard kubmetrə çatdırıb.
- Bu ötürücülük gücü hazırda qüvvədədir və istifadə edilir.
- Biz həmçinin Şahdəniz sualtı hasilat sisteminin genişləndirilməsini də davam etdiririk.
- Beş sualtı cinahın hamısı artıq istismardadır.
- Və biz növbəti illərdə əlavə altı quyunun istismara verilməsini planlaşdırırıq.
- Bütün bunlar Azərbaycanın qaz təchizatı imkanlarını gücləndirir və region və Avropa bazarları üzrə götürülmüş öhdəliklərin yerinə yetirilməsinə dəstək verir.

Slayd 4 – Qazvermə əmsalının maksimuma çatdırılması

- Gələcək perspektivdə, əsas diqqətimizi Şahdəniz yatağındakı laylardan maksimum qazvermə əmsalına nail olmağa yönəlmişik.
- Bu istiqamətdə növbəti əsas addım Şahdəniz Kompressiya (ŞDK) layihəsidir.
- Layihə üzrə yekun investisiya qərarını ötən ilin iyun ayında qəbul etdik və layihəni irəli aparmaq üçün operativ şəkildə işə başladıq.
- Məqsədimiz aşağı təzyiqli qaz ehtiyatlarına çıxış əldə etmək və yatağın məhsuldar istismar müddətini uzatmaqdır.
- ŞDK layihəsi 2,9 milyard ABŞ dollarında investisiyanı əhatə edir.
- Bu layihə təxminən 50 milyard kubmetr əlavə qazın və təxminən 25 milyon barel əlavə kondensatın hasil edilməsinə imkan verəcək.
- Əks halda, bu həcmələr əlçatmaz olaraq qalardı.
- Bu layihə regionun və Avropanın enerji təhlükəsizliyini daha da gücləndirməyə imkan verəcək.
- Layihə elektrik enerjisi ilə işləyən kompressiya qurğularından ibarət dəniz platformasının tikintisini və istismarını nəzərdə tutur - hazırda ekranda bu platformanın 3D modelini görürsünüz.
- Layihə həmçinin Şahdəniz Alfa və Bravo platformalarında, eləcə də Səngəçal terminalında mövcud infrastruktur üzərində aparılacaq bir sıra işləri də əhatə edir.
- Biz ŞDK platformasını gələcəyi nəzərə alaraq layihələndirmişik.
- O, bütövlüklə elektrik enerjisi ilə işləyəcək və daimi heyət olmadan, məsafədən idarə olunacaq.
- ŞDK layihəsi həmçinin Şahdəniz Bravo platformasının və nəticə etibarilə yataqdakı əməliyyatların bütövlükdə elektrik enerjisinə keçidinə imkan yaradacaq.
- Yekun investisiya qərarından bəri biz bir sıra iri müqavilələr imzalamışıq.
- Və hazırda həm üst modulların, həm də dayaq blokunun tikintisi işlərini davam etdiririk.
- Bu işlər yerli istehsalat sahələrində yerli resurslardan geniş istifadə etməklə həyata keçirilir.
- Platformanın tikintisini 2029-cu ildə tamamlamağı planlaşdırırıq.

- O, həmin il Şahdəniz Alfa platformasından, 2030-cu ildə isə Şahdəniz Bravo platformasından aşağı təzyiqli qaz qəbul edəcək.
- Bu layihə Şahdəniz yatağının gələcəyinə yönəlmiş iri investisiyadır.
- Bu, yatağın əsas enerji təchizatçısı kimi mövqeyini qoruyub saxlamasına və qarşıdakı illərdə Şahdənidə maksimum qazvermə əmsalına nail olunmasına kömək edəcək.
- Biz həmçinin bu ilin sonu və ya gələn ilin əvvəlində Şahdəniz yatağında seysmik tədqiqatlara başlamağı planlaşdırırıq.
- Bu tədqiqatlar laylar haqqında daha ətraflı məlumatın əldə edilməsində və gələcək fəaliyyətlərin planlaşdırılmasında bizə kömək edəcək.

Slayd 5 – Yeni imkanların açılması

- Eyni zamanda Şahdəniz yatağından əlavə digər yeni qaz mənbələrinin axtarışı üzrə işlər aparırıq.
- Bu istiqamətdə əsas fəaliyyətlərdən biri də AÇG yatağındakı sərbəst təbii qaz ehtiyatlarının işlənməsidir.
- Bu ehtiyatların xeyli iri həcmdə - 4 trilyon kubfutadək olduğu düşünülür.
- Biz artıq Qərbi Çıraq platformasından ilk sərbəst təbii qaz hasilatı quyusunu qazmışıq və yaxın aylarda ilk qazın hasil olunacağını gözləyirik.
- Bu quyu həmçinin AÇG yatağındakı sərbəst təbii qaz ehtiyatlarının işlənməsi üzrə növbəti addımların müəyyənləşdirilməsi üçün mühüm qiymətləndirmə məlumatları təqdim edəcək.
- Ötən il biz həmçinin Qarabağ və Əşrəfi- Dan Ulduzu-Aypara layihələrinə də qoşulduq.
- Məqsəd Xəzərdə yeni neft və qaz yataqlarının və perspektiv strukturların kəşfiyyatı və işlənməsidir.
- SOCAR ilə birlikdə mövcud infrastrukturdan ən səmərəli şəkildə istifadə etməyə imkan verəcək işlənmə variantlarını qiymətləndiririk.
- Operator olaraq, bu layihələrin təhlükəsiz və səmərəli şəkildə irəli aparılması üçün global təcrübəmizi və texnologiyalarımızı tətbiq edirik.
- İlk addım olaraq, hər iki layihə üzrə laylar haqqında daha ətraflı məlumat əldə etmək məqsədilə seysmik tədqiqat proqramları həyata keçiririk.

- Bu məlumatlar gələcək işlənmə konsepsiyalarının hazırlanması üçün çox əhəmiyyətli olacaq.
- Biz həmçinin Şəfəq-Asiman bloku üzrə qiymətləndirmə işlərini davam etdiririk və bunu artıq yeni tərəfdaşımız TPAO ilə birlikdə həyata keçiririk.
- Bu əməkdaşlıq layihəyə əlavə texniki və maliyyə imkanları gətirir.
- Bu işə perspektivli struktur üzrə işlərin sürətləndirilməsinə kömək edəcək.

Yekun

- Hörmətli xanımlar və cənablar, icazənizlə çıxışımın sonunda fikirlərimi ümumiləşdirmək istərdim.
- Qlobal enerji tələbatı artmaqda davam edir.
- Və bu tələbatın qarşılanması qaz çox mühüm rol oynayacaq.
- Həm regionda, həm də Avropada.
- Şahdəniz və Cənub Qaz Dəhlizi layihələri bu səylərin mərkəzində dayanır.
- Bu layihələr ölkələrin ehtiyac duyduğu etibarlı və uzunmüddətli enerji təchizatını təmin edir.
- Şirkət olaraq öhdəliyimiz aydındır.
- Əməliyyatlarımızı təhlükəsiz şəkildə davam etdirəcəyik.
- Xəzərdən qazı etibarlı şəkildə hasil edəcəyik.
- Və Azərbaycanın Cənub Qaz Dəhlizi vasitəsilə qaz ixracının artırılması planlarını dəstəkləməyə davam edəcəyik.
- Diqqətinizə görə təşəkkür edirəm.

-SON-